

O'ZBEKISTON

OVOZI

IJTIMOIIY-
SIYOSIIY
GAZETA

• 2007-йил • 20-fevral • Seshanba • 22 (27.667) • www.uzbekistonovozi.uz • 1918-yil 21-iyundan chiqq boshlagan

НУРОНИЙЛАР САНАТОРИЙДА

«Нуроний» жамғармаси Фарғона туман бўлими ҳар йили бир гуруҳ фахрийларни Шохимардондаги юқори нафас йўлларини даволоччи санаторийга дам олиш учун жўнатишни йўлга қўйган. Утган йили бирданига 48 киши сўхатгоҳда ўз соғлиқларини бепул тиклаш имкониятига эга бўлганди.
— «Ижтимоий ҳимоя йили»да бундай ишларимиз

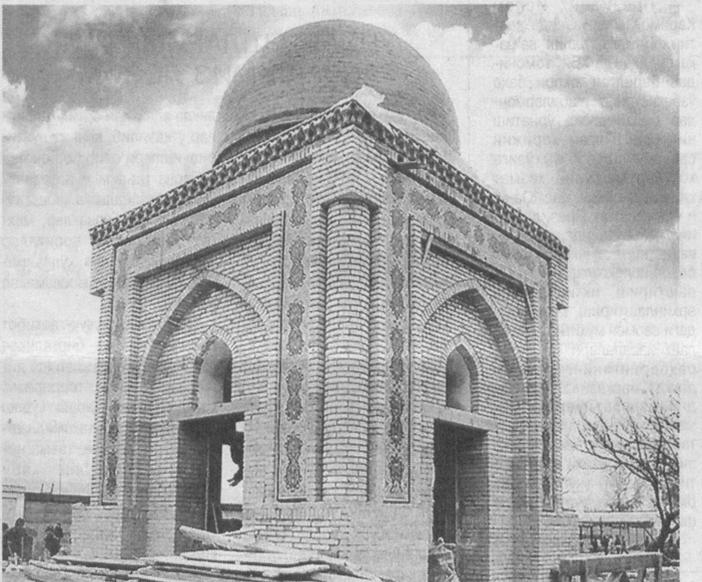
кўлами янада кенгайди, — дейди «Нуроний» жамғармаси туман бўлими раиси Топволди Холдоров. — Санаторий маъмурияти билан келишиб, йил бошида бир гуруҳ кексаларимизнинг сўхатгоҳда дам олишини ташкиллаштиришга аҳд қилдик. Туман ҳокимлиги бу ташаббусни қўллаб-қувватламоқда. Хомийлар ҳисобидан мазкур хайрли тадбирга 4,8 миллион сўм маблағ ажратилди.

Яқинда 82 нафар қария санаторийга жўнаб кетди. Айни пайтда сўхатгоҳда Маҳмуджон Ортиқов, Машрабжон Отақуллов, Самадилло ҳожи Йўлдошев, Алижон Қўчқоров, Маликаҳон Мамараҳимова, Кароматхон Нишонбоева сингари қарияларимиз ўз саломатликларини тиклашмоқда.

Алишер ИБОДИНОВ,
«Ўзбекистон овози»
мухбири

❖ **Марғилон шахрининг 2000 йиллиги олтидан**

Суратларда: бунёдкорлар Қодиржон Хожиматов ва Алихон Ўтанов; Бурхониддин Марғиновий номидаги маҳалла фуқаролар йиғини ҳудудидаги «Ёшлар хиббони» қурилиши; «Пирсиддик» мажмуи қурилишидан лавҳа; Марғилон дехқон бозори қурилиши.
М.ҚОДИРОВ (ЎЗА) олган суратлар

ҚАДИМ ШАҲАР ЯШАРМОҚДА, ЯШНАМОҚДА

Кўхна ва навқирон Марғилон шахрининг икки минг йиллиги тантаналари тобора яқинлашмоқда. Айни кунларда бу ерда катта тўйга қизгин ҳозирлик кўрилмақда. Шаҳар марказида замонавий савдо мажмуи барпо этилмоқда. Юбилей иншоотлари ичда шаҳардаги Пирсиддик мажмуаси, Улғумозор зияратгоҳи, Жаҳон отин Увайсий мақбараси ва музейи, Саид Аҳмад Хожа Эшон кўчасида жойлашган мадраса кўркем қиёфа касб этмоқда. Ўзига хос кўриниш ва қулай-

ликларга эга бўлган «Ёшлар хиббони» қурилишида ҳимий ташкилотларнинг ҳиссаси катта бўляпти. Мазкур хиббон ҳудудида миллий услубдаги чойхона ҳам барпо этиляпти.
Шунингдек, Муस्ताқиллик, Туркистон, Бурхониддин Марғиновий, ал-Фарғоний, Янги Фарғона, Янгиҳаёт, Алишер Навоий, Аҳмад Ясавий кўчаларини замонавий талаблар даражасида ободонлаштириш ишлари ниҳоясига етмоқда.

ШАҲАРЧА ОБОД БЎЛМОҚДА

Усторт кенгликлари бағрида бунёд этилган Кўнғирот сода заводи мамлакатимиз санати ривожига муносиб ҳисса қўшмоқда. Корхона қошида барпо этилган «Элбод» шаҳарчаси эса кун сайин чирой очиб, обод бўлиб бораётир.
Бу ерда асосан завод қурилишида қатнашган бунёдкорлар ҳамда корхона ишчи-хизматчилари истиқомат қилади.
— Шаҳарчада 20 дан ортққ миллат ва элат вакиллари бир оила фарзандларидек аҳил-иноқ яшамоқда, — дейди шаҳарча фуқаролар йиғини раиси Абдирейим Азизов. — Уларнинг ҳар бири мазкур йирик корхона ривожига, шу орқали мамлакатимиз тараққиётига ўз ҳиссасини қўшаётир.
Шаҳарчада аҳолининг турмуш фаровонлигини ошириш, самарали меҳнат қилиши ва мазмунли ҳордқ чиқариши учун етарли шарт-шароит яратилмоқда. Айни пайтда бу ерда эмлаш-профилактика маркази, алоқа бўлими, банк, валюта алмаштириш шохобчаси, замонавий мактаб ва болалар боғчаси, 300 томошабинга мўлжалланган Маданият саройи, дўконлар, новвойхона, ошхона ва суратхона ишлаб турибди. Хунармандчилик чеҳи, сартарошхона ва бошқа маиший хизмат кўрсатиш тармоқлари ҳам эл хизматиди.
А. ОРТИҚБОВ, ЎЗА мухбири

ФРАКЦИЯ ЙИГИЛИШИ

Кеча Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги ҲХДП фракцияси йиғилиши бўлиб ўтди.
Унда дастлаб сиёсий партияларнинг 2006 йилдаги фаолиятини молиялаштириш манбалари тўғрисидаги ҳисоботлари муҳокама қилинди. Ушбу масала бўйича ҲХДП Марказий Кенгаши раиси Латиф Фуломов маъруза қилди.
«Сиёсий партияларни молиялаштириш тўғрисида»ги Қонунга асосан мамлакатимиздаги сиёсий партияларнинг устас фаолияти давлат томонидан молиялаштирилмоқда. Маълумки, сиёсий партиялар сайлов якуни бўйича Олий Мажлис Қонунчилик палатасида фракция тузиш учун зарур миқдорда

депутатлик ўринларини олган бўлса, ўзининг устасда назарда тутилган фаолиятини амалга ошириш учун давлат маблағларини олиш ҳуқуқига эга бўлади.
Утган йили ҳам сиёсий партиялар қонунда белгиланган тартибда молиялаштирилди. Сиёсий партияларнинг маблағ билан таъминлини уларнинг имкониятларини янада кенгайтириб, фаолиятларининг жонлишига туртки бўлди.
Мазкур Қонуннинг 17-моддасига мувофиқ, сиёсий партиялар ҳар йили барчанинг эътибори учун ўз бюджетларини эълон қилиши ва ўз фаолиятини молиялаштириш манбалари тўғрисида Қонунчилик палатасига ёки у ваколат берган органга белгиланган тартибда ҳисобот тақдим

ЎЗБЕКISTON RESPUBLIKASI MARKAZIIY BANKI AXBOROTI

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2007 йил 20 февралдан бошлаб валюта операциялари бўйича бухгалтерия ҳисоби, статистик ва бошқа ҳисоботларни юритиш, шунингдек, божхона ва бошқа мажбурий тўловлар учун хоржий валюталарнинг сўмага нисбатан қўйидаги қийматини белгиляди.*

1 Австралия доллари	979,66	1 Польша злотийси	419,72
1 Англия фунт стерлинги	2429,01	1 СДР	1865,93
1 Дания кронаси	219,52	1 Туркия лираси	897,67
1 БАА дирхами	338,66	1 Франция франки	1008,14
1 АҚШ доллари	1243,54	1 ЕВРО	1635,75
1 Миср фунти	218,55	10 Жанубий Корея вони	13,28
1 Исландия кронаси	18,62	10 Япония онаси	104,10
1 Канада доллари	1068,52	1 Россия рубли	47,40
1 Ҳитой юани	160,46	1 Украина гривнаси	246,25
1 Малайзия рингити	356,11		

* Валюта қийматини белгилаш чоғида ҲХДП Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.

ШИФОБАХШ БУЛОҚ СУВИ

Навоий кон-металлургия комбинатининг Жанубий кон бошқармаси ҳузурида «Боржом» суви ишлаб чиқаришда кичик корхона иш бошлади. Самарқанд вилоятининг Нуробод туманидаги «Нагорная» сўхатгоҳи ҳудудида жойлашган булоқлардан олинаётган ушбу сув шифобахшлиги билан ажралиб туради.
Мутахассисларнинг фикрича, иссиқ ҳолатда ер қабридан чиқайтган сув хлорид-сульфид-натрий моддаларига бой бўлиб, ошқозон-ичак касалликларини даволашда яхши самара беради. Маъданли суви қайта ишлаш ва қадоқлаш корхонаси ана шу булоқларнинг яқинида барпо этилди. Бу ерда кўнига ўн тоннагача ичимлик суви замонавий хориз технологияси ёрдамида қайта ишланиб, бежирим полистилен идишларга қадоқланмоқда.
Корхонада келгусида фақатгина ички бозорга эмас, экспортга ҳам маҳсулот чиқариш режалаштирилмоқда.
Ёрқул УМАР, ЎЗА мухбири

ЯНГИ КОЛЛЕЖ

Шофиркон туманида яна бир хайрли ишга қўл урилди. Чандир қишлоқ фуқаролар йиғини ҳудудида янги касб-хунар коллежи қурилиши бошланди.
— Туманимиздаги шаронтини ўрганиб чиқиб, бу ишга киришдик, — дейди туман ҳокимининг биринчи ўринбосари Абдураҳмон Шарипов. — Сабаби, туманда енгил санатни ривожлантиришга йўналтирилган амиллар бисёр. Бунинг устига бизда миллий хунармандчилик, қаштачилик, зардузлик билан шуғулланаётган оилалар жуда кўп. Шу йўналишларда фаолият кўрсатаётган ёшларни мазкур коллежга жалб этмоқчимиз.
Айни пайтда, 540 ўринли касб-хунар коллежи биносини 2-«Бухорожамоатурилиш» уюшмасининг «47-ҲКМ» масъулияти чекланган жамияти курувчилари сифати қилиб бунёд этмоқда. Янги коллеж шу йилнинг биринчи сентябрида ўқувчиларни ўз бағрига олади.
Даврон БАҲРОНОВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири

2007 ЙИЛ: ҳаётини аҳамиятга эга бўлган устувор вазифа ва йўналишлар

- ◆ Солиқ сиёсатини янада эркинлаштириш ва солиқ органлари фаолиятини тақомиллаштириш борасидаги ишлар давом эттирилади. Даромад солиғи ставкаларини 12 фоиздан 10 фоизга, кичик бизнес субъектлари учун ягона солиқ тўлови ставкасини 13 фоиздан 10 фоизга, шунингдек, ягона ижтимоий тўлов ставкасини 24 фоизгача камайтириш режалаштирилмоқда.
- ◆ Аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш миллий дастурига мувофиқ бу йил ҳам қишлоқ жойларда 60 мингга яқин кам таъминланган оилаларга чорва моллари, биринчи галда соғин сигирлар бепул берилиши режалаштирилмоқда.
- ◆ 2007 йилда жанубий йўналишда — янги Тошгузар — Бойсун — Қумқўрган темир йўли бўйлаб поездлар қатновини йўлга қўйиш кўзда тутилмоқда.
- ◆ Барчамизга маълумки, 2007 йил учун Инвестиция дастури тасдиқланди. Бу дастурда реал иқтисодиётнинг энг муҳим тармоқлари ва ижтимоий соҳада йирик инвестиция лойиҳаларини амалга ошириш, қиймати 3 миллиард 950 миллион АҚШ долларига тенг бўлган инвестиция маблағлари ўзлаштирилади.
- ◆ 2007 йилда алоҳида эътибор талаб қиладиган яна бир устувор вазифа — бу иш ҳақи миқдори ва аҳоли турмуш даражасини изчил ошириб боришни таъминлашдан иборат.
- ◆ Мамлакатимиз иқтисодиёти ривож учун мустаҳкам ва барқарор пойдевор яратилгани ҳамда шаклланиб бораётган тенденцияларни инобатга олган ҳолда, биз ўз олдимизга 2007 йилда ўртача иш ҳақини камида учдан бир миқдорда, 2010 йилга бориб эса, яъни яқин уч йил давомида уни 2,5 баробар ошириш вазифасини қўймоқдамиз.

❖ Муносабат

«ЎЗБЕКISTON ИҚTISODIЁTНИ ҲАР ТОМОНЛАМА РИВОЖЛАНТИРИШ ЙЎЛИДАН ИШОНЧ БИЛАН ОДИМЛАМОҚДА»

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримовнинг 2006 йилда мамлакатнинг ижтимоий-иқтисодий ривожланиши якунига ҳамда 2007 йилда иқтисодий ислохотларни чуқурлаштиришнинг муҳим устуворликлари бағишланган Вазирлар Маҳкамаси йиғилишидаги маърузасини дунё оммавий ахборот воситалари ана шундай шарҳламоқда. Эълон қилинаётган репортаж, хабар ва таҳлилий мақолаларда Ўзбекистон етакчиси ўз қиқшида мамлакат ижтимоий-иқтисодий ҳаётида тўй бераётган жараёнларни ҳар томонлама таҳлил этибгина қолмасдан, ечимини қутаётган энг долзарб масалаларни ҳамда иқтисодий тараққиёт йўналишларини белгилаб бергани қайд этилади.

Ҳитойдаги «Жаньмин Жибао» газетаси 2006 йили Ўзбекистонда иқтисодий ўсишининг барқарор суръатлари таъминланганига эътибор қаратади. «Мамлакат ялпи ички маҳсулот ҳажми 7,3 фоизга, саноят маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажми 10,8 фоизга, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқариши 6,2 фоизга, пулли хизматлар 19,3 фоизга, шартомна асосидаги қурилиш ишлари ҳажми 12,8 фоизга ошди. Утган давр мобайнида мамлакат тақши иқтисодий фаолиятининг ҳажми ва кўламлиги кенгайди. Товар маҳсулотлари экспортини 31,5 фоизга ошди, тақши савдо айланмасидаги иқтисодий сальдо қарийб 2 миллиард АҚШ долларини ташкил этди. Аҳолини иш билан таъминлаш борасидаги аниқ мақсадга йўналтирилган чора-тадбирларнинг амалга оширилиши натижасида 2006 йилда 570 мингта иш ўрни яратилди, аҳолининг иш ҳақи 36 фоизга ошган», деб ёзди нашр.

O'zbekiston havo yo'lari
TOSHKENT
XALQARO AEROPORTI
Хизматлар лицензияланган

АКАДЕМИК ГАЛИНА АНАТОЛЬЕВНА ПУГАЧЕНКОВА

Ўзбекистон фани оғир жудолик учради. Марказий Осиё санъати ва маданиятининг танилиш тадқиқотчиси, Ўзбекистон Фанлар академияси академиги, санъатшунослик фанлари доктори, профессор Галина Анатолевна Пугаченкова 92 ёшида вафот этди.

Г.А.Пугаченкова 1915 йил 7 февралда меъмор оиласида туғилди. 1937 йилда Тошкент политехника институтининг меъморчилик бўлимини ва Ўрта Осиё меъморчилиги тарихи кафедрасида аспирантуранга таълим олди. 1942-1960 йилларда Ўрта Осиё давлат университети (ҳозирги Мирзо

Улугбек номидаги Миллий университет) тарих факультетининг археология кафедрасида доцент бўлиб ишлади.

Г.А.Пугаченкова ўтган асрнинг 30-йилларидан бошлаб турмуш ўртоғи ва сафдоши академик М.Е.Массон билан биргаликда археологик экспедицияларда иштирок этди. 1958 йилда докторлик диссертациясини ҳимоя қилди. 1960 йилдан бошлаб Санъатшунослик институтининг меъморчилик ва санъат тарихи секторига мудирилик қилди. Шу йили олимпиада санъатшунослик тахлили усулида археологик қазиларнинг маданият оширадиган Ўзбекистон археология-санъатшунослик экспедициясини ташкил этди. 1965 йилда Ўзбекистон Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, 1984 йилда эса ҳақиқий аъзоси этиб сайланди. 1986-1989 йилларда Фанлар академиясининг Ижтимоий фанлар бўлимида академик-котиб лавозимини ишлагани билан Г.А.Пугаченкова умрининг охиригача Ўзбекистон Фанлар академияси Археология институтининг етакчи илмий ходими сифатида ўз фаолиятини давом эттирди.

Галина Анатолевна Пугаченкова бутун ҳаёти ва ис-

тирбанд бўларди. Юк машиналари-ю, трактор тиркамаларининг шовқини олами бу зарди. Устига-устак одамлар навбат талашиб, жанжаллашиб қолишарди. Корхона раҳбарлари, унинг ўринбосарлари, оғир мудирилик ҳузурида ҳам одам тирбанд бўлишарди. Энди эса хоҳ фермер бўлсин, хоҳ чорвадор, ё оила вақили бўлсин ўзига тегишли маҳсулотини бемалол олиш имконига эга.

Жамият корхоналари замонавий асбоб-ускуналар, дастгоҳлар билан тўла жиҳозланган. Франциянинг «Стека» фирмасидан келтирилган линия қисқа муддатларда ўрнатилди. Цехда 1 ва 5 литрли полиэтилен идишларга қиздирилган ҳамда тазаланган ёғ қўйилмоқда.

— Айни пайтда халқимизга экологик жиҳатдан тоза, ҳид-сизланган ўсимлик мойи етказиб бераёلمиз, — дейди биз билан суҳбатда корхона бош муҳандиси Амрулло Абдуллаев. — Совун ишлаб чиқариш цехини қайта таъмирлади. Янги-янги дастгоҳлар ўрнатилди. Ишчилар малакаси оширилди. Хўжалик совуни ишлаб чиқаришда асосий хомашё — соапсток ўзимизда чиқади. Ўтган йили бир ярим минг тоннага яқин шундай хомашё тайёрланди. 572 тонна ўрни-

га 594 тонна хўжалик совуни ишлаб чиқарилди. Корхона ишчи-хизматчилари, муҳандис-техник ходимлари 2006 йил ҳосилидан чиққан хомашёни қайта ишлашга жазирама ёз пайтидаёқ ҳозирлик қўриб қўйишганди. Бутун ёз бўйи цехлар сифатли таъмирдан чиқди. Дастгоҳларнинг эскириб қолган эҳтиёт қисмлари янгиланди. Айниқса, экстракция цехида муҳим соғлаш ишлари бажарилди. Кейинги йилларда ишчи-хизматчиларини ижтимоий ҳимоя қилишга катта эътибор қилинган. Аввало уларнинг моддий манфаатдорлиги оширилди. Ойлик маошлари кўтарилди. Ишчи-хизматчилари рағбатлантириш янги йўлга қўйилди. Жумладан, янги йил арафасида ҳам бир хондонга 50 минг сўмдан мукофот ажратилди. Куз мавсумида картошка ва пияз тарқатилди.

Бундай рағбат ва қулай иш шарт-шароитларидан руҳланган жамоа аъзолари фидокорона меҳнат қилишмоқда. Натижада режадаги 77201 тонна ўрнига 79518 тонна чигит қайта ишланган. 14353 тонна тазаланмаган, 12581 тонна тазаланган ёғ маҳсулотлари ишлаб чиқарилди. Чорвадорларга 34655 тонна шрот, 25643 тонна шелуха етказиб берилди. Тайёрланган маҳсулот 8 млрд. сўмликдан зиёд бўлди.

Даромадга яраша буромад деганларидек, ўтган йили вилоятда болалар спорт ва футболни ривожлантириш учун, шунингдек, муруват уйлари, «Нуроний» жамғармаси, «Ситора» болалар богчаси сингари объектларни таъмирлашга мўмайгина маблағ ажратилди.

Корхона жамоаси «Ижтимоий ҳимоя йили»да ҳам ғайрат билан ишлаб, одамларга бамхўрликни янада кучайтириш режаларини тузиб қўйганлар.

И.КАРИМОВ, И.СОБИРОВ, Э.ХАЛИЛОВ, Ш.МИРЗИЁЕВ, Х.СУЛТОНОВ, Р.КОСИМОВ, Ш.СОЛИХОВ, Т.ҚЎЗИЕВ, Э.РТВЕЛАЗЕ, Т.ШИРИНОВ

Иқтисодиёт ва ислоҳот

ШАХСИЙ МАНФААТ УМУМИЙ МАНФААТ ПОЙДЕВОРИ

Қадимий ва навқирон Бухорода маромида ишлаб турган корхоналар талайгина. «Бухоро экстракт ёғ» очик акциядорлик жамияти ана шундай барқарор ривожланаётган корхоналардан бири.

Бу ерда маҳсулот ишлаб чиқариш учун хомашё етарли. Чунки бухоролик пахтакорлар кейинги йилларда «оқ олтин»дан мўл ҳосил олишга эришмоқдалар. Пахтани қайта ишлаш заводлари эса сифатли тола тайёрлаш билан биргаликда ёғ саноати ходимларига бир неча ўн минг тонналаб чигит ҳам етказиб бермоқдалар. Бухоро, Жондор, Ромитан, Шофиркон туманларидан чигит қабул қилиниб, ўз вақтида қайта ишланмоқда. Қарийб 3 мингга яқин фермер хўжалиқлари билан маҳсулот етказиб бериш юзасидан тузилган шартномалар фикри-мизнинг далили.

Маълумки, пахтакорлар ўтган йили шартнома режасини ортиги билан бажаришди. Ҳосилнинг асосий қисми юқори навларга қабул қилинди. Энди эса етиштирилган ҳосилдан чиққан тайёр маҳсулот дехқон-фермерларга етказиб берилмоқда. Гап шундаки, вилоят туманларида 2005 йилдаёқ 15 та шохобча ташкил этилиб, шелуха ва шрот шу шохобчалар

орқали жадвал асосида фермерларга етказилмоқда. «Пахтасаноат» худудий акциядорлик бирлашмаси томонидан тақдим этилган чигит миқдоридан келиб чиқиб, шохобчага бириктирилган хўжаликларнинг аниқ рўйхати тузилди. Сунъий тўсиқ қўйиб, тақчилликни вужудга келтириб, одамлар норозилигига сабаб бўладиган ҳар қандай ҳолатларнинг олдини олиш, айбдорларга нисбатан қискин чоралар қўриш бўйича шохобча мудири ва ходимларининг ҳуқуқ ҳамда мажбуриятларини белгиловчи мансабдорлик йўриқномалари ишлаб чиқилди. Шохобчаларда қулай иш шартнолари яратилди. Айниқса, Бухоро туманидаги «Панжа», «Юри поён», Жондор туманидаги «Охшик», «Жумдонак», Ромитан туманидаги «Ромитан», «Богитуркон», Шофиркон туманидаги «Шофиркон», «Қалмоқон» шохобчаларида бу борада ибратли ишлар амалга оширилди. Ўтган йили эса яна 3 та шохобча қуриб, фойдаланишга топширилди.

Маҳсулотни шохобчалар орқали тарқатишнинг қулайликларини мижозлар дарҳол ҳис қилишди. Чунки илгари заводнинг кунжара, шелуха омборлари атрофи одамлар билан

тирбанд бўларди. Юк машиналари-ю, трактор тиркамаларининг шовқини олами бу зарди. Устига-устак одамлар навбат талашиб, жанжаллашиб қолишарди. Корхона раҳбарлари, унинг ўринбосарлари, оғир мудирилик ҳузурида ҳам одам тирбанд бўлишарди. Энди эса хоҳ фермер бўлсин, хоҳ чорвадор, ё оила вақили бўлсин ўзига тегишли маҳсулотини бемалол олиш имконига эга.

Жамият корхоналари замонавий асбоб-ускуналар, дастгоҳлар билан тўла жиҳозланган. Франциянинг «Стека» фирмасидан келтирилган линия қисқа муддатларда ўрнатилди. Цехда 1 ва 5 литрли полиэтилен идишларга қиздирилган ҳамда тазаланган ёғ қўйилмоқда.

— Айни пайтда халқимизга экологик жиҳатдан тоза, ҳид-сизланган ўсимлик мойи етказиб бераёلمиз, — дейди биз билан суҳбатда корхона бош муҳандиси Амрулло Абдуллаев. — Совун ишлаб чиқариш цехини қайта таъмирлади. Янги-янги дастгоҳлар ўрнатилди. Ишчилар малакаси оширилди. Хўжалик совуни ишлаб чиқаришда асосий хомашё — соапсток ўзимизда чиқади. Ўтган йили бир ярим минг тоннага яқин шундай хомашё тайёрланди. 572 тонна ўрни-

га 594 тонна хўжалик совуни ишлаб чиқарилди.

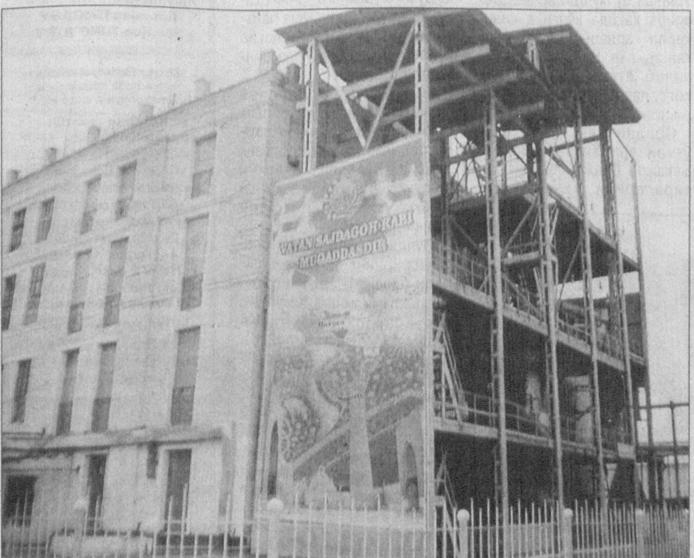
Корхона ишчи-хизматчилари, муҳандис-техник ходимлари 2006 йил ҳосилидан чиққан хомашёни қайта ишлашга жазирама ёз пайтидаёқ ҳозирлик қўриб қўйишганди. Бутун ёз бўйи цехлар сифатли таъмирдан чиқди. Дастгоҳларнинг эскириб қолган эҳтиёт қисмлари янгиланди. Айниқса, экстракция цехида муҳим соғлаш ишлари бажарилди. Кейинги йилларда ишчи-хизматчиларини ижтимоий ҳимоя қилишга катта эътибор қилинган. Аввало уларнинг моддий манфаатдорлиги оширилди. Ойлик маошлари кўтарилди. Ишчи-хизматчилари рағбатлантириш янги йўлга қўйилди. Жумладан, янги йил арафасида ҳам бир хондонга 50 минг сўмдан мукофот ажратилди. Куз мавсумида картошка ва пияз тарқатилди.

Бундай рағбат ва қулай иш шарт-шароитларидан руҳланган жамоа аъзолари фидокорона меҳнат қилишмоқда. Натижада режадаги 77201 тонна ўрнига 79518 тонна чигит қайта ишланган. 14353 тонна тазаланмаган, 12581 тонна тазаланган ёғ маҳсулотлари ишлаб чиқарилди. Чорвадорларга 34655 тонна шрот, 25643 тонна шелуха етказиб берилди. Тайёрланган маҳсулот 8 млрд. сўмликдан зиёд бўлди.

Даромадга яраша буромад деганларидек, ўтган йили вилоятда болалар спорт ва футболни ривожлантириш учун, шунингдек, муруват уйлари, «Нуроний» жамғармаси, «Ситора» болалар богчаси сингари объектларни таъмирлашга мўмайгина маблағ ажратилди.

Корхона жамоаси «Ижтимоий ҳимоя йили»да ҳам ғайрат билан ишлаб, одамларга бамхўрликни янада кучайтириш режаларини тузиб қўйганлар.

Шоҳйодар МИРХАБИБОВ, Мирбахтиёр МИРФАЙЗИЕВ, «Ўзбекистон овози» мухбирлари
Суратда: экстракция цехининг ташқи кўриниши

ПРЕЗИДЕНТ ҚАРОРИ МАЪҚУЛЛАМАДИ

АҚШ Президенти Жорж Бушнинг Ироққа яна қўшимча 20 минг кишилик ҳарбий контингент жўнатиш ҳақидаги шу йил 10 январда қабул қилган қарорини мамлакат Конгрессининг вакиллар палатаси маъқулламади.

Ушбу масала палатанинг 4 кунлик баҳс-мунозараларига сабаб бўлди ва охири-оқибат президент қарорига қарши резолюция қабул қилинди. Уни 246 нафар конгрессмен қўллаб-қувватлаб овоз берган бўлса, 182 нафари резолюцияга қарши чиқди. 4 кун давомида вакиллар палатасининг 375 аъзоси сўзга чиқиб, ўз фикрларини билдиришди.

Мазкур резолюция мажбурий қўлга эга эмас, лекин унинг қабул қилиниши Бушнинг Ироқдаги стратегиясига вакиллар палатасининг илк бор ишонсизлик билдирганини аниқлатади.

Мамлакат президенти билан Конгресс ўртасида бундай қарарма-қаршиликнинг вужудга келиши АҚШда конституциявий инқироз ҳавфини юзага чиқариши мумкинлиги ҳақида АҚШ Сенатининг ички маърузаси бўйича қўмитаси раиси Жозеф Либерман барчани оголхантирди.

Дарвоқе, Сенатнинг навбатдан ташқари мажлисида вакиллар палатасининг резолюцияси лойиҳасини муҳокама қилиш масаласи овозга қўйилди.

«Новости» ахборотида ёзилишича, 56 сенатор ушбу масала Сенат муҳокамага киритилишини ёқлаб овоз берган бўлса, 34 нафари қарши фикр билдириди. Шундай қилиб, резолюция Сенатда муҳокама этилмайдиган бўлди. Негаки, АҚШ қонунчилигига қўра, бирор-бир масала Сенатда қўрилиши учун камида 60 нафар сенатор ёқлаб овоз бериши лозим.

БЕНЗИН ЎРНИГА БИОЁНИЛФИ

Япония оммавий ахборот воситаларида баён этилган хабарга қараганда, шу йил апрель ойдан бошлаб Токио шаҳрининг турли йўналишлари бўйлаб қатновчи 64 та автобус одатдаги бензинга эмас, балки биологик ёнилғига қараб ташланади. Бу ёнилғи соя ёки пальма мойи, шунингдек, ҳайвон ёғи ёки ўсимлик мойи асосида тайёрланади.

Янги ёнилғи турининг афзаллиги шундаки, ундан атмосферага захарли газлар ҳам чиқади. Шу йўсин Япония маъмурияти 2020 йилга бориб шаҳар ҳавосида карбонат ангидрид газини концентрациясини 25 фоизга камайтиришни режалашмоқда.

Биологик ёнилғи тайёрлаш

ИҚТИСОД ТАРТИБИ КУЧАЙТИРИЛАДИ

Қирғизистон ҳукумати мамлакатнинг ташқи қарзини камайтириш учун вазириликлар ва бошқа давлат идораларида иқтисод қилиш тартибини кучайтиришни мўлжаллаб турибди, дейилди «Новости» ахборот агентлиги хабарига.

Маълумки, ўтган ҳафта ҳукумат бошлиги Азим Исабеков давлат идоралари ходимлари 20 фоизга қисқартирилишини эълон қилган эди. Бош вазирининг маърузида хабар берилишича, Исабеков фақат бу билан чекланиб қолмоқчи эмас. Эндиликда давлат идоралари харажатларини иқтисод қилиш режаси ҳам ишлаб чиқилди. Унга қўра, вазириликлар биналарини бюджет ҳисобига «сақлаш» харажатлари, телефон сўзлашувлари, автотранспортдан фойдаланиш ва бошқа харажатлар қисқартирилади.

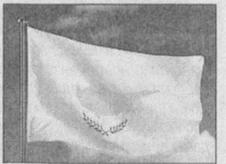
«Ташқи қарзлар бўйнимиздан сиқиб турган пайтда кучайтирилган иқтисод тартибининг жорий этилиши вазият тақозо этмоқда. Зарурий чора-тадбирларни қўллаш ва иқтисодий ислохотлар эвазига 2 миллиард

доллар атрофидаги ташқи қарздан қутилишимиз ва бундан ташқари, шифоқорлар ҳамда ўқитувчилар маошларини ошириш учун керакли маблағ топишимиз лозим» деди бош вазири. Унинг айтишича, яқин йилларда мамлакат иқтисодиёти ривожига сакралар юз беради. Мамлакатни ривожлантириш стратегиясига қўра, ялпи ички маҳсулотнинг йиллик ўсиши 8,2 фоизга етиши лозим. Ақс ҳолда республика қашшоқлик даражасидан чиқолмайди, ташқи қарзларини даўлат қўллаб-қувватлаши лозим.

Ривожланиш стратегиясининг амалга жорий этиш учун республикага 1 миллиард доллардан ортиқ маблағ керак. Буни эса ички имкониятларни ишга солиб, топиш даркор. Жумладан, худудларни табиий шароитига қўра, маълум соҳалар бўйича иқтисослаштириш лозим. Масалан, республикани тамакичиликка, шолчилик ва пахтачиликка иқтисослаштириш ҳозирги чорвачиликдан кўра кўпроқ иқтисодий наф келтиради.

ЕВРО МУОМАЛАСИГА ЎТМОҚЧИ

Кипр Республикаси келгуси йил 1 январдан евро валютасини жорий этишга умид қилмоқда ва шунинг учун ҳам еврога ўтиш бўйича Европа Иттифоқига ариза берди. Тартибга қўра, бу аризани Еврокомиссия ҳамда Европа Миллий банки қўриб чиқади ва жорий йил май ойи ўрталарида қарор қабул қилади. Агар Кипр учун ижобий қарор қабул қилинса, унинг аризаси дастлаб Европа Иттифоқининг Вазирилар Кенгашига тақдим этилади, сўнг Европа Кенгашига. У 2007 йил июнда бўладиган навбатдаги мажлисида қўриб чиқади.

«Новости» ахборот агентлиги эсплатишича, бугунги кунда Европа Иттифоқига аъзо мамлакатларнинг 13 тасида евро валютаси амал қилимоқда. Улар Австрия, Бельгия, Финляндия, Франция, Германия, Греция, Ирландия, Италия, Люксембург, Словения, Нидерландия, Португалия ва Испания давлатларидир.

Жорий йилда Латвия, Литва ва Эстониянинг ҳам еврога ўтиш режалаштирилган эди. Аммо Болтиқбўйи давлатлари иқтисодиёти ва молиявий қўрсаткичлари ЕИнинг қатъий молиявий талабларига жавоб беролмади. Шунинг учун ҳам уларнинг еврога ўтиш масаласи кейинга қолдирилди.

2009 йили Чехия ва Венгрия ҳам еврога ўтишга умид қилишмоқда. Польша эса ўтиш вақтинчи ҳали белгиланган йўлда эмас. Энди Кипр масаласига яна қайтадиغان бўлсақ, ҳозирги кунда бу ерда кипр фунти ва кипр либраси муомалада. Кипрнинг ушбу миллий валюталардан Европада энг «оғир» валюталардан. У Англия фунт стерлингидан тахминан 15 фоиз қимматроқ. Республика Марказий банкнинг курси бўйича 1 еврога 0,58 кипр фунтини сотиб олиш мумкин.

Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирилик томонидан чет эл фуқароси — «OZKORTEKS» МЧЖ ХК ходими Атеш Меҳмет Кемалта берилган №2975 ТошВ рақамли «Меҳнат фаолияти тасдиқномаси» йўқотганини сабабли БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ВАЗИФАСИДАН ОЗОД ҚИЛИНДИ

Россия Федерацияси президенти Владимир Путин Чеченiston Республикаси президенти Алу Алхановни вазифасидан озод қилиш тўғрисидаги фармонга имзо қилди. Сабаб: А.Алханов бошқа ишга ўтказишни сўраб А.Алханов мурожаат этган. Шунинг учун Алханов Россия Федерациясининг адлия вазири ўринбосарлигига тайинланди. В.Путин яна бир фармонга имзо қилди, унга

А.Алханов «Ватан олдидаги хизматлари учун» ордени билан мукофотланди.

ҚОЧОҚЛАР КЎПАЙИБ БОРМОҚДА

Корея уруши тугагандан бери (1950-1953 йиллар) Шимолий Кореянинг 10 мингдан ортиқ фуқароси Жанубий Кореяга қочиб ўтган. Бу жараён нолегал тарзда ҳалиям давом этмоқда. «Associated Press» ахборот агентлигининг маълум қилишича, ўтган йилнинг ўзига КХДРнинг 2 минг фуқароси яширин йўллар билан Жанубий Кореяга қочиб ўтган.

Статистик маълумотларда қайд этилишича, 2002 йилдан бери бундай фуқаролар 7700 нафари ташкил этган. Қочқинларнинг кўпчилиги Хитой орқали Ко-

ррея Республикасига ўтмоқда. Негаки, икки Корея давлати ўртасидаги чегаралар ўта қулайлиқ билан тўридан тўридан ўтирилади.

Аслида Хитой КХДР билан тузилган келишув битимига қўра, ноқонуний муҳожирилари Шимолий Кореяга қайтариб юбориши лозим. Аммо Хитой жаҳон жамоатчилиги танқидига учрамаслик учун бундай қилмапти.

КХДР фуқароларининг Жанубий Кореяга қочиб ўтиш ҳолатлари ўтган асрнинг 90-йилларидан, яъни КХДРда очарчилик бошлангандан сўнг янада кўпайган.

ЯНГИ ҲУКУМАТГА ЙЎЛ ОЧИШ УЧУН

Фаластин ҳукуматининг раҳбари, ХАМАС ташкилати етакчиларидан бири Исмоил Хония янги миллий бирлик ҳукумати шаклланишига йўл очиб унинг истеъфога чиқди. Демак, ҳукумат ҳам тўлиқ тарқибда истеъфого чиқади. Бирок, Фаластин миллий муҳимлиги раҳбари, ФАТХ ташкилати етакчиси Махмуд Аббос ўтган ҳафта Саудия Арабистонининг Макка шаҳ-

ридаги келишувга қўра, янги миллий бирлик ҳукуматини шакллантиришни Исмоил Хонияга топширади.

«Associated Press» ахборот агентлиги маълум қилишича, Бош вазирилик курсисини ўзида сақлаб қолган ХАМАСчилар янги ҳукумат тарқибда 6 та вазирилик портфелини қўлга киритдилар ва мустақил номзодлардан 3 та вазири сайлаш ҳуқуқига эга бўладилар. ФАТХ

Исмоил Хония

Тошкент вилояти Хўжалик судининг 2006 йил 27 февраль 11-0622/373-сонли иши бўйича ҳал қилув қарорига асосан банкрот деб эътироф этилган «Красмал» АЖга қарашли Тошкент вилояти, Зангиота тумани, «Иттифоқ» ҚФЙ «Тўқимачи» ширкат хўжалигинида жойлашган ишлаб чиқариш заводи бино, ишоот ва асбоб-ускуналари мулкий мазмунаси бўйича очик оферта эълон қилинади.

Мулкий мазмунанинг бошланғич баҳоси — 405 000 000 сўм. Очик офертада ҳам жисмоний, ҳам

юридик шахслар иштирок этиши мумкин.

Энг юқори нархни таклиф этган шахс билан олд-сонди шартномаси тузилади. Аризалар оферта эълон чиққан кундан бошлаб бир ой муддат ичида қабул қилинади.

Қўшимча маълумотлар учун қуйидаги манзилга мурожаат қилишимиз мумкин: «Красмал» АЖ тугатув бошқаруви: Тошкент вилояти, Зангиота тумани, «Иттифоқ» ҚФЙ, «Тўқимачи» ш/х. Телефон: (99871) 128-59-82, 58-81-03, 398-47-47, факс 148-11-52.

Бобур номидаги халқаро хайрия жамғармаси томонидан чиқарилган баҳоси 200 сўм қийматидаги «Бахт қуши» лаҳзалик пул-буом хайрия лотереясининг 7-чиқариш ўйинлари тугатилди. Шу муносабат билан ютуқли билетлар 2007 йил 20 майга қадар қабул қилинади. Ушбу муддатдан кечиккан ютуқ соҳибларига ютуқлар тўланмайди.

Бобур номидаги халқаро хайрия жамғармаси

Ўзбекистон ХДП МК Икромия қўмитаси Хайъати Марказий Кенгаш аппарати масъул ходими Владимир Николаевич БУБНОВнинг вафоти муносабати билан унинг оила аъзоларига чукор таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгаши Икромия қўмитаси Хайъати МК аппарати масъул ходими Нурмухаммад Пардаевга отаси Амир ПАРДАЕВнинг вафот этгани муносабати билан ҳамдардлик билдиради.

ЧЕМПИОНЛАР КАМОЛ ТОПМОҚДА

Учқўргондаги 20-сонли ихтисослашган иқтидорли болалар спорт мактаб-интернатиди тахсил олаётган 366 нафар ўқувчи орасида нафақат водий, балки Сирдарё ва Тошкент вилоятларидан келганлар бор.

Мамлакатимизда амалга оширилаётган ислохотлар ўзидан спортни оммалаштиришга қаратилган интилишлар фарзандларимиз-

нинг нафақат жисмоний, балки маънавий камолотга етишига ҳам хизмат қилади. Учқўргон тумани марказидаги ташландиқ жойда спорт-соғломлаштириш маркази ташкил этишга астойдил киришилганига сабаб ҳам шу.

2002 йилнинг ёзидан бошланган сай-ҳаракатлар самарасиз қолмади. Бу ишга маҳаллий ҳокимият ҳам астойдил бош қўшди. Натижада спорт зали ва теннис корти шаклидаги марказ кўпчиликнинг кўмаги билан маҳаллий спорт мактаб-интернатига асос бўлди. Қисқа муддатда фан кабинетлари, кутубхона, 240 ўринли ётоқхона, ошхона, 3 та спорт зали, тренажёрлар хонаси, теннис корти ва бошқа бир қатор қулайликлар яратилди.

Директорнинг ўқув ишлари бўйича ўринбосари Каримахон Қорабоевнинг айтишича, айна пайтда ўқувчиларнинг 2 нафари спорт устаси, 19 нафари спорт усталигига номзод. Шунингдек, ушбу таълим муассасаси ёшлари тарих, кимё-биология, инглиз тили ва бошқа фанлар бўйича вилот ўқувчилари олимпиадасида юқори ўринларни эгаллаб келишмоқда.

Спорт мактаб-интернатдаги таълим-тарбия жараёнини кузатарканмиз, бу ерда чемпионлар камол топаётганига ишонч ҳосил қилдик.

Носиржон ДЕҲҚОНОВ,
«Ўзбекистон овози»
муҳбири

Суратда: бокс мураббийси Анваржон Деҳқонов машғулот пайтида. **Шавкат АҚРАМОВ** олган сурат

ПЕКИНГА ЙЎЛЛАНМА УЧУН

Мамлакатимиз футболчилари ХХХ ёзги Олимпия ўйинларининг навбатдаги саралаш учрашувини Бирлашган Араб Амирликлари терма жамоасига қарши ўтказди

Сарвар ҲУСНОВ (ЎЗА) олган сурат.

Осиё минтақаси дастлабки саралаш босқичига яқин ясалди. Уй-сафар тизимида ушатирилган баҳсларда ғолибликни кўлга киритган унтра терма жамоа кейинги босқичга йўлланма олди.

Хабарингиз бор, Ўзбекистон Олимпия терма жамоаси икки ўйин (4:1, 2:0) натижасига кўра, Тожикистон вакилларини мағлуб этган. Қирғизистон футболчилари мусобақадан бош тортганлиги тўғрисида уларнинг рақиблари — Иордания Олимпия терма жамоаси баҳсларни давом эттиришга мажбур бўлди. Вьетнам — Афғонистон Олимпия терма жамоалари эса бир учрашув натижасига мувофиқ, ғолибликни аниқлашди. Унда рақиблари дарвозасига жавобсиз икки тўп йўллаган Вьетнам футболчилари галаба қозонди.

Дастлабки босқичнинг қолган ўйинлари куйидагича янунлади: Хиндистон — Мьянма — 1:1 (биринчи учрашув — 1:1, пен. бўйича — 4:1),

Таиланд — Туркменистон — 5:1 (1:0), Покистон — Сингапур — 3:2 (2:1), Сянган (Гонконг) — Бангладеш — 0:1 (3:0), Фаластин — Яман — 1:1 (1:2), Мальдив ороллари — Индонезия — 0:0 (0:1), Хитой-Тайпей — Австралия — 0:1 (0:11).

Қўраёқ кўра, иккинчи босқич саралаш учрашувларида қўраёқнинг 24 терма жамоаси олти гуруҳга бўлиниб, мусобақани давом эттирилади. Ўзбекистон Олимпия терма жамоаси «F» гуруҳдан жой олган. Унда ҳамюртларимиз Жанубий Корея, Бирлашган Араб Амирликлари ҳамда Яман олимпиячилари билан куч синаядилар. Вакилларимиз иштирок этадиган гуруҳ учрашувлари тақвими куйидагича:

1-тур, 28 февраль
Ўзбекистон — БАА
Ж.Корея — Яман

2-тур, 14 март
Яман — Ўзбекистон
БАА — Ж.Корея

3-тур, 28 март
Ж.Корея — Ўзбекистон
Яман — БАА

4-тур, 18 апрель
Ўзбекистон — Ж.Корея
БАА — Яман

5-тур, 16 май
БАА — Ўзбекистон
Яман — Ж.Корея

6-тур, 6 июнь
Ўзбекистон — Яман
Ж.Корея — БАА

Иккинчи босқичнинг қолган беш гуруҳида эса куйидаги Олимпия терма жамоалари ўзаро баҳс юритишади:

«А» гуруҳи: Бахрайн, Кувейт, Қатар, Покистон

«В» гуруҳи: Япония, Малайзия, Сурия, Сянган

«С» гуруҳи: Уммон, Ливан, Вьетнам, Индонезия

«Д» гуруҳи: Эрон, Саудия Арабистони, Иордания, Австралия

«Е» гуруҳи: Ироқ, ҚХДР, Таиланд, Хиндистон.

Эслатиб ўтамиз, ҳар бир гуруҳдан дастлабки икки ўринни эгаллаган терма жамоалар саралаш учрашувларининг ҳал қилувчи — учинчи босқичга йўлланма олади.

Эркин ХОЛБОБО

Айдарқўл соҳилларида бўлганимиз? Денгиз тўлқинлари сахар чоғи ёки кунботар олдида мавжланишини томоша қилганимиз? О, нақадар гўзал, соҳрли манзаралар! Кишининг бир умр ёдида қолади. Айдарқўл атрофларида ҳар сонияда мўъжиза содир бўлиши мумкин. Шундай бўлди ҳам.

АЙДАРҚЎЛ СОҲИЛИДАГИ МЎЪЖИЗА

Боймурод қишлоғи аҳли, кинимехликлар, «Нурота-Қизилқум биосфера резерватини ташкил этиш» лойиҳаси ходимлари қишнинг қоқ ўртасида, денгизнинг илқ шамоли таъсирида унган ям-яшил майсаларни еб юрган альбинос туяни кўрдилар. Тахминан юз йилда бир маротаба бўладиган бу воқеадан ҳайратландилар. Ходимлар альбинос туяга алоҳида ғамхўрлик кўрсата бошладилар.

Бир шундаки, юқорида номи зикр этилган лойиҳа БМТ Ривожланиш Дастурининг 2006 йилда Ўзбекистондаги энг яхши лойиҳаси деб эътироф этилди.

Резерват ҳудуди жуда ҳам катта майдонни эгаллаган чўл ва тоғлар, денгизни ўз ичига олган бўлиб, биологик турларнинг хилма-хиллиги ҳамда ноёблиги билан аҳамиятлидир. Бу ҳудудлар Халқаро ва Миллий қизил китобга киритилган, арҳарлар яшаётган ер шаридаги ягона макон ҳамдир.

Хусан СУЛАЙМОНОВ,
«Туркистон-пресс»

ҲИҚМАТЛАР САНДИФИДАН

- Кўрликка кўнган, хўрликка кўнмас.
- Қорнига йиғламан — қадримга йиғламан.
- Одамни очлик эмас, ор ўлдирди.
- Шавла кетса-кетсин, обрў кетмасин.
- Ориятсиз одамдан қоч.
- Ўз қадрини билмаган, эл қадрини на билсин.
- Душмандан кўрқма, хоиндан кўрқ.
- Ориятли киши зийнатли, зийнатли киши иззатли бўлади.

Тўловчи:
Юнус ЗИЁДОВ

БЕКХЭМ ҚЎПОЛЛИК ҚИЛМАГАНДА...

Футбол бўйича Испания чемпионатида майдонга тушган Мадриднинг «Реал» ҳамда Севильянинг «Бетис» жамоалари ўртасида ўтказилган учрашувда ҳисоб очилмади. «Реал» жамоаси таркибиди Давид Бекхэм ҳам майдонга тушган эди. Лекин у тўп кирита олмади, аксинча, қўшимча вақтда майдондан чиқариб юборилди.

Гап шундаки, Бекхэм ўйин тугаши ҳақида ҳуштак чалинишидан олдин рақиблар жарима майдони атрофида йиқилиб ҳақамдан 11 метрлик тўп тепишини талаб қилган. Лекин ҳақам Сезар Мунис ўйинни давом эттиришга ишора билдирган. Шундан кейин Бекхэм ўзининг йиқилишига сабабчи бўлган Хосе Исидорога етиб олиб, унинг оёғига қўполлик билан тепган. Ҳақам эса бундай ҳолат учун Бекхэмга қизил карточка кўрсатган.

АБРАМОВИЧГА ШАРТ ҚЎЙМОҚЧИ

Лондоннинг «Челси» футбол клуби соҳиби Роман Абрамович бош мураббий Жозе Моуриньо билан музокара олиб бориш учун Англия пойтахтига ташриф буюрди. Португалиялик мураббий эса Абрамовичга жамоага янги футболчилар олиш йўли-йўриги ҳамда ойлик кўтариш бўйича шартлар қўймоқчи. Акс ҳолда «Челси» билан хайрлашар эмиш.

Амалдаги шартномага кўра, Жозе 2010 йилгача клубга бошчилик қилиши кўзда тутилган. Ана шу шартномага мувофиқ у йилгача 5,2 миллион фунт (7,75 миллион евро, 10,15 миллион доллар) олиши мўлжалланган. Айна пайтда Жозе энг яхши шароитлар яратилган ва юқори ҳақ тўланадиган мураббийлардан бири саналади. Шунингдек, Жозе Абрамовичдан жамоага янги ўйинчилар олиш масаласида аралашмаслигини талаб қилмоқчи. Ҳозирча, Абрамович билан Моуриньо ўртасидаги музокаранинг қачон бўлиши ҳақида аниқ маълумот йўқ.

Кино тарихидан

«ҚАФАСДАГИ ҚАЛДИРҒОЧ»

Миллий кино санъатимизнинг ўтмиши қизиқарли воқеаларга, ранг-баранг саҳифаларга бой. Маълумки, ижоднинг бу соҳасида наинки юртимиз, балки жаҳонга ҳам таниқли бир қанча истеъдод ва заковат соҳиблари фаолият кўрсатган. Лекин афсуски, тоталитар тузум аксарият ҳолларда улар қобилиятига ўз вақтида етарли эътибор қаратмаган, аксинча етук санъаткорларни имкон борича юзага чиқармасликка, хўрлашга ҳаракат қилган. Бу йўлда ҳатто айрим истеъдод соҳиблари аёвсиз таъбиқ қилинган, кўп йиллик азоб-қубатларга гирифтор қилинган.

Ўзбекистонда 1925-1962

йилларда фақатгина «Ўзбекфильм» студияси, кейинчалик иккита кино ишлаб чиқариш ширкати фаолият кўрсатган. Мазкур даргоҳлар катта маблағ, техника, ижодий гуруҳнинг меҳнати билан боғлиқ бўлганлиги боис улар мунтазам назорат остида ушланган, айрим сценарий ва фильмлари эса таққиланган. Шунга қарамай, киноижодкорлар мукаммал асарлар яратиш устида тинмай ишлаган, бу йўлда эътиборли ютуқларга эришган.

Ана шундай кино фидойиларидан бири Худойберган Девонovidир. Аслида бу инсон ҳақида бугунги кунда кўплаб маълумотлар мавжуд, унинг миллий киномиз шаклланишидаги меҳнатлари сўзсиз эътироф этилади. Шундай бўлса-да, бу жафокаш инсон ҳаёти билан боғлиқ айрим тарихий лавҳалар ҳозир ҳам ўрганишга лойиқ.

Таниқли кинооператор замон ситамларига қарамай, илк маротаба Хоразм воҳасининг ўша пайтдаги кўринишини кино тасмасига муҳрлаганди. Юз йиллик тарихга эга бўлган ушбу лавҳалар ҳам эстетик, ҳам тарихий, ҳам маърифий аҳамияти жиҳатдан тенгсиз ҳисобланади.

1878 йилда туғилган Худойберган Девонovid дастлабки кадрларни 1900 йил баҳор

ойларида суратга олгани ҳақида тахминлар бор. Табиийки, рус кинематографиясининг илк кадрлари пайдо бўлгунга қадар ўзбек оператори талайгина киносюжетлар, ҳаётий лавҳалар яратилган. Минг афсуски, бу шахс ҳам ўтган асрнинг 30-йилларида кўпгина ўзбек зиёлилари қатори қатагонга учрайди. Натижада унинг ҳаёти ва ижодига тегишли ҳужжатлар, жумладан, олган фильмлари йўқ қилиб ташланади.

Шу ўринда бу маълумотлар қаердан олинди-ю, улар қай даражада ўрганилган, деган ҳақли савол туғилиши табиий. Тавжидлаш керакки, машҳур кинооператор ҳақида Тошкент ҳамда Москвадан топишган ҳужжатлар ва улар асосида яратилган «Қафасдаги қалдирғоч», «Худойберган Девонovid» деб номланган ҳужжатли фильмлар мавжуд бўлиб, булардан киномуҳлисларимиз яхши хабардор. Биз эса бу ўринда Худойберган Девонovidнинг ҳаёти билан боғлиқ яна бир қизиқарли маълумот ҳусусида илк бор ҳикоя қилмоқчимиз.

Илёс Акбаров (отам) бир кунни Худойберган Девонovid ҳақида хотираларини сўзлаб берган эдилар. «Хоразмга мукамак экспедициялари уюштирилганида Девонovidнинг Хива-

даги хонадониди бир неча маротаба бўлганини. Шинамизга меҳмонхонада бизни (экспедиция раҳбари, композитор, этнограф В.Успенский билан бирга эдик) Худойберган отанинг ўзлари кўтиб олдилар. Чамаси 1928-1930 йилларнинг ёз ойлари эди. Катта тугун олдимишга қўйилди, дамланган чой келтирилди. Мезбон эса хонадан чиқиб кетди. Уни қайтиб киришини, тугунни ечиб, дастурхонни очишини роса кутдик. Анча вақт ўтди. Биз эса «Очил дастурхон» эртагини эслаб, ҳазиллашиб утирдик. Бир маҳал хонага кириб келган Худойберган ака:

«Тановул қилмай ўтириб-сизларми? Бизда мезбон

дастурхонни ёзиб қўяди, «олинг, еб ўтиринг» ҳам демайди. Аксинча хонадан чиқиб кетади. Меҳмон эса уялмай, тортинмай ноз-неъматлардан тановул қилиши керак», — деб нонни ушатди, чой куйди.»

Кейинчалик отам менга «Хоразмга бориб, шу одам ҳақида маълумот йиғмайсанми?», деб қолдирди. Уша пайтда аспирантурада ўқирдим. Бу тақдир жуда маъқул бўлди. Отам Урганчдаги бир мусиқа мактабининг директори Оллаберганов деган одамга хат ёзиб берди. Уни олиб Хоразмга йўл олдим. Уша киши билан Хивадаги Худойберган Девонovid хонадонига

борганимизда, ўйни қаровсиз ва ночор бир аҳволда кўриб ачиниб кетдик.

Кино тасмалари қайта ишланадиган хонанинг деразаси йўқ, шипдан чакка ўтарди: Бекажон Отажонова (операторнинг умр йўлдоши) марҳумни эслаб келганимизни билганч, йиғлаб юборди. Ушанда бу муштипар аёл Девонovid ҳақида кўпгина қизиқарли гапларни айтиб берган эдилар. Шундан сўнг соҳибчи ётган, чанг босган қоғозларни ўрганишга киришдик.

Орадан ҳеч қанча вақт ўтмай яна Хивага бордим. Бекажон Отажонованинг хотираларини кинотасмага

муҳрлаб, унинг эсдаликларини «Худойберган Девонovid» деб номланган фильмимизга киритдик.

Шундан сўнг бу ижодкор ҳақидаги мақолам Москвада эълон қилинди ва бора-бора кўпчиликда унинг шахсига нисбатан қизиқиш ортди. Биринчи очеркимни ёзиб, «Шарқ юлдузи» журнаliga топширганнимда, журналнинг ўша пайтдаги бош муҳаррири Асқад Мухтор шундай эътироз билдиргани эсимда:

«Худойберган Девонovid французлардан кино сирларини ўрганган, аппаратларни ҳам улардан сотиб олган» дебсиз. Бу ҳолда очеркни чиқариб бўлмайди... Унга Москвадан ўрганган, деб ёзинг» дедилар.

Шундай қилиб очерк боши муҳаррирининг биргина тузатиши билан «Шарқ юлдузи»да эълон қилинди. Кейинчалик Красногорск, Белье столбы (Москва вилояти), Тошкент давлат ва собиқ НКВД архивини ўрганиб, Худойберган Девонovidнинг айрим кадрларини топиб, янги маълумотларни теле ва киноэкран орқали, шунингдек, рисола ва тадқиқотларда имкон қадар таҳлил қилишга уриндик. Бу ҳақда кейинроқ яна ҳикоя қилиш ниятидамиз.

Ҳамидулла АҚБАРОВ

Хива шаҳрининг умумий кўриниши. (Худойберган Девонovid фотоси)

BOSH MUHARRIR:	
Safar OSTONOV	
TAHRIR HAY'ATI:	
Abdulla ORIPOV	Latif G'ULOMOV
Asliddin RUSTAMOV	Bobir ALIMOV
Sharbat ABDULLAYEVA	Turobjon JO'RAYEV
Feruz NAZIROV	Murodulla ABDULLAYEV
Ulug'bek MUSTAFOYEV	Farruh HAMROYEV
(Bosh muharrir birinchi o'rinbosari)	Muslihdiddin MUHIDDINOV
Nomoz SA'DULLAYEV	Svetlana GERASIMOVA
Andy KUSTOV	Ochilboy RAMATOV
Saidahmad RAHIMOV	
MUASSIS:	
O'ZBEKISTON XALQ DEMOKRATIK PARTIYASI MARKAZIY KENGASHI	
BO'LIMLARI:	
Partiya hayoti	133-10-13
Ma'naviyat va ma'rifat	133-69-45
Ijtimoiy hayot va iqtisodiyot	133-20-36
Huquq	136-76-21
Ekologiya va salomatlik	133-44-55
Axborot, sport va harbiy vatanparvarlik	133-21-43
Xatlar va ommaviy ishlar	133-12-56 (Tel. Faks)
Mas'ul kotib	133-72-83
Reklama va e'lonlar	133-38-55, 133-47-80
VILOYAT MUXBIRLARI:	
Andijonda —	25-32-70
Buxoroda —	222-10-92
Gulistonda —	25-22-32
Jizzaxda —	5-49-85
Navoiyda —	223-83-73
Namanganda —	6-43-43
Nukusda —	222-70-15
Samarqandda —	35-20-54
Urganchda —	226-51-35
Farg'onada —	26-43-62
Termizda —	3-79-98
MANZILIMIZ:	
700000, TOSHKENT, MATBUOTCHILAR KO'CHASI, 32-UY, e-mail: info@uzbekistonovozi.uz	
Navbatchi: Behzod SHUKUROV	
Gazeta «O'zbekiston ovozi»ning kompyuter markazida teriladi va sahifalandi.	
Sahifalovchi-dasturchilar: Ibrokim ISMOILOV Sobronjon TUNG'ATOV	
«Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi boshqaruvida chop etildi.	
Korxonaning manzili: Buyuk Turon ko'chasi, 41-uy.	
Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida 0006-raqam bilan 2007 yil 11 yanvarda ro'yxatga olingan. Gazeta ofset usulida, A-2 formatida bosiladi. Hajmi 2 bosma toboq. Gazeta shehabe, poyshanba va shanba kunlari chiqadi.	
«O'zbekiston ovozi» materiallarini ko'chirib bosish faqat axborot ruxsati bilan amalga oshiriladi.	
1 — 146	
14282 nusxada bosildi	
1 — Tuzatma materiallari	
O'ZA yakuni — 20.50	
Topshirilgan vaqti — 21.30	
1 2 3 4 5	
Sotuvda erkin narxda	